

Oponentský posudek diplomové práce Kláry Hrabalové z oboru ergoterapie: Možnosti využití modelových činností pro volbu povolání pro lidi s psychotickým onemocněním.

Celková charakteristika práce: Práce má celkem 56 stránek, s přílohami 79, což je víc než požadovaný rozsah. Jde o práci na důležité téma, které již bylo zčásti zpracováno v minulosti, jak svědčí počet citovaných diplomových prací. V práci nápadně převažuje část teoretická, zahrnující v některých případech informace jen volně s tématem související. Stále čekáme, kdy začne část praktická, ale i od stránky 37, kdy by měla praktická část začínat, pokračují informace obecné. Vlastní práce autorky (str. 46-52) se týká jedné klientky, o níž máme velmi málo informací, které se jen těžko dají označit za kazuistiku.

V teoretické části postrádám jasné a podrobné vymezení typu klientů, kterých se problematika týká. Je zmíněno, že v Green Doors jsou klienty psychotici, jindy se mluví o schizofrenicích, jinde o psychiatrických pacientech, osobách s psychosociální poruchou, což není totéž. Uvítal bych, kdyby bylo stručně pojednáno o problémech, které tyto pacienti v běžném životě a v pracovním uplatnění mají a, pokud mluvíme o psychózách, alespoň popsat situaci u dvou nejčastějších diagnóz, schizofrenii a endogenní depresi. Bylo by vhodné podrobněji uvést, jaké modelové činnosti a jakým způsobem v Green Doors používají. Stejně tak je řada modelových činností s podobným zaměřením rozpracována u nás na KRL a měly by být zmíněny.

Práce je psána průměrným jazykem. Vyskytují se chyby jednak gramatické: Ve větách 25 čárek chybí, 5 přebývá, opakovaně překlepy a místy hrubky: hierarchicky (str. 14), obsese místo obsese (str. 19), nevědomí materiál (s.20), klientovi otázky (s. 57). Opakovaně by jste či by ste místo správného byste.

Více vadí nedostatky stylistické. Autorka vícekrát opakuje na jedné stránce totéž či téměř totéž. Je trochu legrační a jistě není správné, že autorka o sobě píše zásadně v množném (uvádíme atd). Za koho autorka mluví? Nevypracovala snad práci samostatně? V minulém čase pak používá střídavě měkké a tvrdé i: vytvářeli i vytvářely jsme – je to zdůvodněné?

Autorka užívá zkratk, aniž je vysvětlí, nemá v práci seznam zkratk (např. KZAM str. 38 a j.). V mnoha místech práce není uvedena citace literatury – zdroje informací. Některé části, kde je citace uvedena, jsou zřejmě přejaty doslova z jiné práce (s. 43-5). Chybí český a anglický abstrakt.

Připomínky podle oddílů či jednotlivých stránek:

Úvod: S. 8: První a zvláště druhý odstavec tvoří jedna dlouhá, špatně přehledná věta.

S.9: Které by ho bavilo nebo naopak preferuje – proč naopak?

Předpracovní rehabilitace: Autorka dost zřetelně nevysvětluje rozdíl mezi předpracovní a pracovní rehabilitací.

S.10: Odkud citace WHO (v literatuře zdroj ení).

S. 11: Hempill- Pearson – odkud citováno?

Jak souvisí zdravý způsob života (a co je tím zde chápáno) s předpracovní rehabilitací?

S 12 s rehabilitačními středisky -tento pojem se neužívá.

Se zdravotním s postižením.

Plánování aktivit pro důchodový věk lze těžko považovat za pracovní rehabilitaci – kdo a kdy to dělá? Volba povolání spíš již součástí pracovní rehabilitace, v předpracovní zdůraznit cílený nácvik pracovních dovedností.

S. 15 Worker role interview: Anglický název přeložit či vysvětlit. Co chápáno pod „worker“? Dělník? Pracovník? Zaměstnanec?

S. 16 – první odstavec, zřejmě převzatý, představuje slovní salát. Věty neúplné. Nedokonalost z jiné diplomky nelze přebírat bez zpracování. Co je to !vnímání vlastní účinnosti“?

S. 17-21: rámce vztahů, metody, přístupy, modely: Autorka užívá tyto pojmy střídavě, aniž vysvětluje, zda mezi nimi chápe nějaký rozdíl. V popisu, obecně známém, není zdůrazněna souvislost s tématem práce.

S.21 „použití metody u psychologických“ - čeho? „pozitivního hodnocení od okolí“ - nerozumím.

Modelové činnosti (s.22-36): Většina textu zpracována přehledně a logicky, připojení „možných přístupů“, které se modelových činností netýkají, je nelogické.

S. 22: „proces výroby“ - Je modelová činnost nutně výrobou?: Je výsledek výrobkem?

S.24: Trénink, nácvik – jaký rozdíl?

S. 26: „Rozbor na : Konkrétní (Co?). Elementární složky (Čeho?)

S. 29, 30 – co to je, odkud převzato?:

S. 31: Co je to hodnocení kompetence? Situační hodnocení? Instrumenty hodnocení – jsou u nás dostupné a používané?

S.32 – Valpar vyžaduje vybavení poměrně drahými pomůckami – je to u nás dostupné?

S.33: Hlavních postavách – spíše autorech.

S.34: Nepřizpůsobujeme prostředí, učíme činnosti – 2x v témže odstavci.

Lieberman – odkud citováno. University of Medicine není název konkrétního pracoviště
První věta neúplná. Představitelem Lieberman – čeho?

S.35 Bennet – Shepherd- odkud citováno?

Praktická část – obecně k výběru: Opět spíše obecné. U profesí jsou popsány běžné způsoby odborné přípravy, které zřejmě splňuje jen zlomek klěntů – je tedy reálná cesta, aby klienti získali možnost pracovat v těchto povoláních?

S. 43-4: Trojí otázky – zřejmě doslova přejato. Značně se překrývá s pravidly na s. 47 – kdo a jak je sestavil?

S. 46 a dál – teprve vlastní práce (samotná část).

S. 50 – zcela chybí normálně strukturovaná kazuistika – věk, zda a na co se léčila, vzdělání, dosavadní pracovní zkušenosti. „Trpí frustrací a úzkostmi“ - velmi neodborné, to lze říci o kdekde. Jak se bude dále s klientkou postupovat?

Obecně řečeno, že činnost nezvládla, nepopsáno podrobné hodnocení výsledku, jistě nejde jen o ano-ne. Pokud by zvládla, jaký by byl závěr? Činnost zdaleka nepokrývá celou kancelářskou práci a nemůže hodnotit všechny potřebné vlastnosti pro výkon povolání. Bude se modelová činnost i dále používat, nebo je to jenom cvičení pro studentku? Vypracovala nějaké správné (vzorové) řešení? Cílem testování by nemělo být jen klienta „podpořit a ohodnotit“, ale reálně použít výsledek pro plánování pracovního uplatnění. Autorka by aspoň v příloze měla uvést, co reálného klientka vytvořila.

Diskuse:

S. 52: 80%- 20% _ 10% - odkud tyto údaje jsou?

S. 53: Donedávna bylo arbitrárně určeno – Dokdy? Kým?

Literatura: Lze pochválit citaci anglických publikací, očekával bych celkově větší počet, zvláště českých se zaměřením na psychiatrickou problematiku.

Antony – kdo vydal (nebo interní materiál?). Practise – správně practice. Living Stone - správně Livingstone.

Přílohy: Oba další testy tedy nebyly použity. Připadá mi, že testují jen malou část činností, které profese obnáší, zvláště pokud by klient nastoupil bez plné kvalifikace. Zůstává otázka hodnocení, výstupů. U „číšníka“ bych uvítal vzorové řešení. U prodavače se mi zdá úkol příliš specifický, pro starší lidi bez znalosti moderní techniky (kteří by se v jiné oblasti prodeje mohli uplatnit) může jít o oblast neznámou a termíny nesrozumitelné. Irisch – správně Irish.

Závěr: Práce svým zpracováním splnila požadavky, kladené na diplomovou práci, pouze s výhradami. V obhajobě vhodné doplnit podrobnější kazuistiku a reagovat na zásadnější připomínky z tohoto posudku.

Hodnocení práce: Doporučuji hodnocení **dobře**, pokud bude kvalitní prezentace.

3. 9. 2007

Doc. MUDr Jiří Votava

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
Klinika rehabilitačního lékařství
Albertov 7, 128 00 Praha 2
IČ: 00216208 DiČ: 001-00216208
-6-